

Synega Regnskap AS
Jorstadlinna 133
2760 BRANDBU

VÅR REFERANSE
21/3075

DERES REFERANSE

DATO
23.05.2022

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet avholdt tilsyn med det autoriserte regnskapsførerselskapet Synega Regnskap AS (org. nr. 914 549 140) i perioden 12. - 20. april 2021. Tilsynet ble gjennomført digitalt. Finanstilsynet beklager den lange saksbehandlingstiden.

Tilsynet omfattet selskapets etterlevelse av plikter etter regnskapsførerloven, hvitvaskingsloven og annet relevant lovgivning. I tillegg ble fire oppdrag valgt ut, der lovfastsatte plikter for gjennomføring av regnskapsføreroppdrag ble kontrollert. Dette gjelder plikter både etter regnskapsførerloven, herunder den bransjefastsatte standarden "God regnskapsføringsskikk" (GRFS) og pliktene etter hvitvaskingsloven.

I Synega Regnskap AS (heretter omtalt som Synega eller som regnskapsførerselskapet) blir regnskapsføringsarbeidet i det vesentligste utført av personer som ikke er ansatt i Synega. En slik måte å organisere virksomheten på reiser særlige utfordringer knyttet til å sikre forsvarlig risikostyring og internkontroll, og også spørsmål knyttet til adgangen til utkontraktering av konsesjonspliktig virksomhet. Finanstilsynet sendte foreløpig tilsynsrapport 13. desember 2021. Rapporten ble besvart av regnskapsførerselskapet 14. januar 2022. Finanstilsynet anmodet om ytterligere utdyping av enkelte forhold i brev 8. februar. Regnskapsførerselskapet besvarte henvendelsen 13. februar. Regnskapsførerselskapets svar 14. januar og 13. februar 2022 er vurdert samlet og betegnet som "tilsvaret" i denne avsluttende tilsynsrapporten.

I tilsvaret har regnskapsførerselskapet kommentert de forhold Finanstilsynet har påpekt. Dette inkluderer en begrunnelse for valg av forretningsmodell, der selskapet særlig har fremhevet og vektlagt at modellen reduserer risiko for manglende kapasitet til å utføre regnskapsføreroppdrag. I tilsvaret har regnskapsførerselskapet også informert om hvilke tiltak som er iverksatt etter tilsynet som følge av Finanstilsynets påpekninger. Denne tilsynsrapporten inneholder derfor en omtale både av situasjonen på tilsynstidspunktet og Finanstilsynets syn på de endringene regnskapsførerselskapet har opplyst at er iverksatt i ettertid.

2 Situasjonen på tilsynstidspunktet

På tilsynstidspunktet hadde Synega 556 regnskapsføreroppdrag og omsetningen i 2019 var på ca. kr 9,9 mill. I henhold til Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret var det tre ansatte i selskapet, inkludert daglig leder. I tillegg til daglig leder, var den ene av de to andre ansatte autorisert regnskapsfører.

Som nevnt utføres regnskapsføringsarbeidet i det vesentligste av personer som ikke er ansatt i Synega. På tilsynstidspunktet var det rettslige grunnlaget for innleie av arbeidskraft en avtale mellom Synega og andre foretak, der foretakene forpliktet seg til å stille navngitte personer til disposisjon for utførelse av arbeid for Synega. Avtalene var betegnet som "konsulentavtaler", og ga tilgang til 29 personer, hvorav 16 autoriserte regnskapsførere.

Avtalepartene var i hovedsak andre regnskapsførerselskaper. Under tilsynet ble det fremlagt eksempler på tre avtaler der den ene var med et regnskapsførerselskap, den andre med et enkeltpersonforetak der innehaveren er autorisert regnskapsfører og den tredje med et enkeltpersonforetak der innehaveren ikke er autorisert regnskapsfører.

De som utfører arbeid for Synega gjør dette direkte i Synegas system. Synega gir opplæring i de rutinene som gjelder og for bruk av systemet, og følger opp det arbeidet som utføres.

3 Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsfører

Regnskapsførerselskaper skal utpeke en autorisert regnskapsfører som oppdragsansvarlig for hvert enkelt oppdrag, jf. regnskapsførerloven § 6 annet ledd. At vedkommende har et selvstendig ansvar, og kan miste sin personlige autorisasjon ved grove eller gjentatte pliktbrudd i oppdragsutførelsen, bidrar til å sikre at oppdraget blir gjennomført i samsvar med lov og GRFS. At den som er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører er klar over og har akseptert at de innehar denne rollen og er bevisst på hvilket ansvar som følger med, er avgjørende for at lovkravet om utpeking av en oppdragsansvarlig regnskapsfører skal virke etter sin hensikt. Brudd på regnskapsførerloven § 6 annet ledd er et grovt pliktbrudd.

Regnskapsførerselskapet må sikre at de som utpekes som oppdragsansvarlige regnskapsførere har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å ivareta både eget ansvar og selskapets ansvar. Kompetansekravet inkluderer både erfaring og kunnskap om de bransjene vedkommendes portefølje omfatter. Dette siste er nødvendig for at vedkommende skal kunne risikoklassifisere oppdragene i henhold til hvitvaskingsloven og for øvrig kunne følge opp mulige mistenkelige transaksjoner, se for øvrig etterfølgende punkt 6.

Regnskapsførerforetaket mener at regnskapsførerloven § 6 annet ledd var oppfylt på tilsynstidspunktet. Det er blant annet vist til oppdragsstyringssystemet, som gir informasjon om hvilken autorisert regnskapsfører som utfører arbeid for regnskapsførerselskapet og for hvilke oppdragsgivere, og at det er disse personene som er oppdragsansvarlig regnskapsførere for de respektive oppdragene. Det er videre anført at disse personene har blitt forespurt om å påta seg oppdragsansvar. I tillegg er det vist til informasjon som er gitt til hver av oppdragsgiverne om hvem regnskapsførerselskapet til enhver tid anser som oppdragsansvarlig regnskapsfører for oppdraget.

I de foreløpige merknadene ga Finanstilsynet uttrykk for at ovennevnte ikke var tilstrekkelig. Standpunktet er særlig begrunnet i at avtaleparten er et annet regnskapsførerselskap, og at det derfor er dette selskapet som har påtatt seg plikter og et avtalerettslig ansvar overfor Synega, ikke de

personene som står oppført som oppdragsansvarlige i Synegas oversikt. Heller ikke i avtalene med enkeltpersonforetak der innehaver er autorisert regnskapsfører og den som utfører arbeidet for Synega, var det klart at vedkommende var utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører for Synega for de aktuelle oppdragene. Regnskapsførerselskapet kunne ikke legge frem annen dokumentasjon som underbygger at de aktuelle personene var innforstått med og hadde akseptert at de innehar rollen som oppdragsansvarlig regnskapsfører. Fravær av dokumentasjon som viser at de aktuelle personene har akseptert oppdragsansvaret er uheldig, både for regnskapsførerselskapet og den det gjelder. Uklarheten vil også kunne gjøre det vanskelig for Finanstilsynet å følge opp den enkelte for eventuelle brudd på plikter som oppdragsansvarlig regnskapsfører, dersom de i ettertid avviser at de har hatt en slik rolle. At Synega opplyser overfor oppdragsgiverne hvem de anser for å være oppdragsansvarlig regnskapsfører avhjelper ikke denne svakheten. For øvrig avdekket tilsynet at den nevnte oversikten viste hyppige bytter av autoriserte regnskapsførere i to av de kontrollerte oppdragene, og at det i perioder ikke sto oppført noen autorisert regnskapsfører som oppdragsansvarlig.

Finanstilsynet mener at regnskapsførerselskapet på tilsynstidspunktet ikke oppfylte plikten til å utpeke en oppdragsansvarlig regnskapsfører for hvert oppdrag i samsvar med regnskapsførerloven § 6 annet ledd.

Det fremkommer i tilsvaret at regnskapsførerselskapet har endret rutine. De som leies inn som oppdragsansvarlige regnskapsførere signerer etter den nye ordningen en erklæring på at de er innforstått med at de innehar denne rollen, med det ansvar og plikter som følger med denne. Det fremkommer videre av tilsvaret at det er gjort endringer i oppdragsstyringssystemet slik at dette til enhver tid vil vise hvem regnskapsførerselskapet har utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører.

I tilsvaret er ovennevnte aksept omtalt som "informasjon", som vil bli sendt ut som et tillegg til avtalen med annet regnskapsførerforetak. Finanstilsynet legger til grunn at det innhentes en aksept fra den som påtar seg oppdragsansvaret og ikke bare informasjon om hvilket ansvar vedkommende har. Det er imidlertid ikke klart for Finanstilsynet om det er det regnskapsførerforetaket som leier ut arbeidskraft som innhenter og oppbevarer den signerte erklæringen på vegne av Synega, eller om erklæringene avgis fra den enkelte oppdragsansvarlige regnskapsføreren overfor Synega. Uansett må Synega følge opp at det finnes en signert erklæring for alle regnskapsføreroppdrag der arbeidet utføres av personer som ikke er ansatt i Synega.

I tilsvaret er innholdet av erklæringen, som skal signeres av den som er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører, sitert. Innholdsmessig kan det legges til grunn at den som signerer på denne er innforstått med at de er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører for Synega, selv om det etter Finanstilsynets syn bare fremkommer indirekte gjennom beskrivelsen av ansvaret, bruk av begrepet "oppdragsansvarlig" og den avsluttende henvisningen til regnskapsførerloven § 6 annet ledd. Finanstilsynet mener det vil være en fordel dersom det fremkommer enda klarere at vedkommende er utpekt av Synega som oppdragsansvarlig etter regnskapsførerloven § 6 annet ledd og at det er denne rollen som aksepteres. Dette er ikke til hinder for at erklæringen også inneholder en beskrivelse av hvilke lovfastsatte plikter som normalt følger av oppdragsansvaret eller klargjør eventuelle andre forpliktelser Synega ønsker å pålegge vedkommende for å sikre seg tilstrekkelig styring og kontroll over "konsulent" og det arbeidet som utføres. Se imidlertid punkt 7 for Finanstilsynets spørsmål til oppdragsansvarliges plikt til markedsføring.

Finanstilsynet viser til at det ut fra tilsvaret kan synes som om Synega i andre sammenhenger benytter begrepet "managere" om de fysiske personene som utpekes som oppdragsansvarlig. Dersom dette er de samme personene som utpekes som oppdragsansvarlig og aksepterer dette, vil det skape en klarere forankring til lovkravet i regnskapsførerloven og en større bevissthet hos den som utpekes, dersom begrepet "oppdragsansvarlig regnskapsfører" benyttes også i andre sammenhenger enn i erklæringen.

Finanstilsynet har videre merket seg at det i tilsvaret er opplyst at aksepten skal innhentes for hvert oppdrag vedkommende utpekes som oppdragsansvarlig for, men at den siterte ordlyden i erklæringen likevel dekker flere oppdrag.

4 Risikostyring og internkontroll

I henhold til finanstilsynsloven § 3 skal Finanstilsynet blant annet føre tilsyn med at virksomheten drives forsvarlig og i samsvar med relevant lovgivning. For å sikre forsvarlig virksomhet har Finanstilsynet fastsatt forskrift om risikostyring og internkontroll som blant annet gjelder for regnskapsførerforetak. Etterlevelse av forskriften vil sikre en forsvarlig prosess for risikostyring og internkontroll, herunder at vesentlige risikoer blir identifisert, at det blir iverksatt tiltak som reduserer risikoen til et forsvarlig nivå, at det blir kontrollert at tiltakene virker etter sin hensikt (overvåkning) og at avvik som blir avdekket i kontrollen blir håndtert. Forskriften klargjør videre ansvars- og oppgavefordelingen mellom styret og daglig leder.

Regnskapsførerselskapets internkontroll skal sikre at de risikoreducerende tiltakene virker som forutsatt. Dette innebærer blant annet overvåking av at de fastsatte rutinene blir fulgt, at de oppdragsansvarlige regnskapsførerne ivaretar sitt ansvar på en forsvarlig måte og at andre som utfører arbeid for foretaket har oppmerksomhet rettet mot foretakets plikter. For at internkontrollen skal fungere, må regnskapsførerselskapet ha adgang til å korrigere og kunne iverksette tiltak overfor de som utfører arbeidet, dersom det avdekkes brudd på selskapets rutiner eller at oppdragsansvaret ikke blir ivarettatt på en forsvarlig måte.

Under tilsynet ble det fremlagt dokumentasjon på det som er ansett som virksomhetskritiske risikoområder i regnskapsførerselskapet. Risikomatriksen bygger på en mal fra Regnskap Norge. Den valgte forretningsmodellen, med omfattende bruk av innleid arbeidskraft, innebærer imidlertid særlige risikoer i virksomheten som ikke var identifisert og håndtert. Finanstilsynets vurdering er at regnskapsførerselskapets risikostyring og internkontroll, på tilsynstidspunktet, ikke var tilstrekkelig. Dette gjelder på følgende områder:

- utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsfører, se punkt 3
- håndtering av taushetsbelagt informasjon, se punkt 4.1
- overvåkning av regnskapsførerarbeidet, se punkt 4.2
- kontroll av oppdragsansvarlig regnskapsførers etterutdanning, se punkt 4.3
- lovligheten av valgt forretningsmodell, se punkt 4.4

4.1 Håndtering av taushetsbelagt informasjon

Regnskapsfører og regnskapsførers medarbeidere har taushetsplikt om alt de i virksomheten får kjennskap til med mindre det foreligger unntak fra taushetsplikten, jf. regnskapsførerloven § 10.

At taushetsbelagt informasjon om regnskapsførerforetakets oppdragsgivere ikke kommer på avveie er sentralt for tilliten til det enkelte regnskapsførerforetak og bransjen som helhet.

Selv om regnskapsførere og andre medarbeidere i regnskapsførerforetak er pålagt taushetsplikt i lov, følger det i tillegg av GRFS punkt 2.7.1 at samtlige medarbeider skal avgi taushetserklæring. At slike erklæringer innhentes er spesielt viktig i tilfeller som det foreliggende, der personer får tilgang til taushetsbelagt informasjon om oppdragsgivere i to ulike regnskapsførerforetak. Prinsippet om "need to know" knyttet til taushetsplikt innebærer at de som utfører arbeid for Synega ikke skal dele informasjon om Synegas oppdragsgivere med kollegaer som ikke arbeider for Synega. For avtaler med enkeltpersonforetak der innehaveren ikke er autorisert regnskapsfører kan det være tvil om den lovfastsatte taushetsplikten gjelder, slik at en taushetserklæring uansett er nødvendig.

Den taushetserklæringen som utgjorde vedlegg til konsulentavtalene, omfattet bare forhold i Synega og dekket ikke informasjon om Synegas oppdragsgivere. I avtalene med de andre regnskapsførerselskapene er det dessuten bare regnskapsførerselskapet som har undertegnet taushetserklæringen, ikke de(n) personene som utfører arbeidet. Det forhold at de personene som får tilgang til informasjon ikke er gjort spesielt oppmerksom på at taushetsplikten om forhold hos Synegas oppdragsgivere også gjelder overfor egne kollegaer, fordi disse må anses som "uvedkommende", innebærer en ikke ubetydelig risiko for brudd på taushetsplikten.

Finanstilsynet mener at de tiltak Synega hadde gjennomført på tilsynstidspunktet for å sikre at lovfastsatt taushetsplikt ble ivaretatt, ikke var tilstrekkelig til å kunne konkludere med at risikoen for brudd på lovfastsatt taushetsplikt var forsvarlig vurdert og håndtert.

Det fremkommer av tilsvaret at regnskapsførerselskapet har endret rutinene, slik at alle som utfører arbeid for Synega nå undertegner taushetserklæringer. At den enkelte medarbeider har signert på en slik, også personer som er innleid, følges opp i oppdragsstyringssystemet.

4.2 Overvåkning av regnskapsførerarbeidet

I henhold til risikostyringsforskriften skal risikostyringen og internkontrollen overvåkes, jf. risikostyringsforskriften § 3 nr. 6 som angir styrets oppgaver og § 4 nr. 5 som angir daglig leders oppgaver knyttet til dette.

Regnskapsførerselskaper har et selvstendig ansvar for at oppdragene blir utført i samsvar med regnskapsførerloven og oppdragsavtalen, i tillegg til det ansvaret den oppdragsansvarlige regnskapsføreren har. Overvåkning av at de personer som Synega har ansett som oppdragsansvarlige regnskapsførere ivaretar sitt ansvar og oppgaver, er særlig viktig for å sikre selskapets ansvar. Under tilsynet ble det opplyst at Synega kunne ta ut rapporter som viste om de autoriserte regnskapsførerne, som regnskapsførerselskapet anså som oppdragsansvarlige, hadde loggført at kontroll av arbeidet var utført i samsvar med regnskapsførerloven § 2 annet ledd og GRFS punkt 7, men at det ikke skjedde en systematisk oppfølging av dette. Det kunne ikke fremlegges dokumentasjon som viste at Synega hadde gjennomført stikkprøver som kunne underbygge at de personene regnskapsførerselskapet anså som oppdragsansvarlige regnskapsførere hadde utført nødvendig kontroll av arbeidet eller at kvaliteten på kontrollene var tilfredsstillende.

Finanstilsynet legger til grunn at Synega på tilsynstidspunktet ikke hadde gjennomført overvåkningstiltak som sikret en tilstrekkelig god internkontroll rettet mot utførelsen av

regnskapsføreroppdrag. Tatt i betraktning at regnskapsførerarbeidet utføres av personer som ikke er ansatt i Synega, er forholdet alvorlig.

Det fremkommer av tilsvaret at regnskapsførerselskapet har endret rutinen slik at det årlig skal gjennomføres stikkprøvekontroller for å sikre at oppdragene utføres i samsvar med regnskapsførerloven og regnskapsførerselskapets rutiner. Stikkprøvene vil være rettet mot alle oppdragsansvarlige regnskapsførerne og vil dekke flere oppdrag vedkommende er ansvarlig for. Resultatet fra kontrollene vil bli dokumentert og eventuelle avvik vil bli tatt opp med den oppdragsansvarlige regnskapsføreren.

4.3 Kontroll av oppdragsansvarlige regnskapsføreres etterutdanning

På tilsynstidspunktet var det ikke en systematisk oppfølging fra Synegas side av at de personene som Synega mente å ha utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører oppfylte etterutdanningskravet i regnskapsførerloven § 5. Selv om plikten til å gjennomføre etterutdanning påhviler den enkelte autoriserte regnskapsføreren, er risikoen for brudd på denne plikten også av betydning for regnskapsførerselskapet, blant annet for å sikre at vedkommende har tilstrekkelig kompetanse. Finanstilsynet mener selskapet ikke har håndtert risikoen knyttet til manglende oppfylging av etterutdanningskravet fra de som selskapet har lagt til grunn er oppdragsansvarlige regnskapsførere på en tilfredsstillende måte.

De fremkommer av tilsvaret at regnskapsførerselskapet nå har etablert rutine for årlig oppfølging av at alle autoriserte medarbeidere, herunder innleide personer, har utført tilstrekkelig etterutdanning i henhold til regnskapsførerloven § 5.

4.4 Vurdering av lovligheten av forretningsmodellen

Synega er organisert slik at regnskapsføringsarbeidet i det vesentligste utført av personer som ikke er ansatt i selskapet, jf. over. Regnskapsførerselskapets vurdering av lovligheten av valgt forretningsmodell må inkludere:

- om regnskapsførerselskapet utkontrakterer virksomhet
- begrensningene i arbeidsmiljøloven

Om det skjer utkontraktering av virksomhet

I tilsvaret har selskapet opplyst at de har vurdert og konkludert med at forretningsmodellen ikke er i strid med det som følger av Finanstilsynets rundskriv 3/2020. I tilsvarets er det i vurderingen av forretningsmodellen, vist til avtaler omtalt som "utkontrakteringsavtaler" og de andre regnskapsførerforetakene som "oppdragstaker". Dette er begreper som er benyttet i nevnte rundskriv.

Etter en konkret vurdering av det faktum som har fremkommet i forbindelse med tilsynet, mener Finanstilsynet at Synega ikke utkontrakterer regnskapsføringsarbeidet. At de risikovurderingene som beskrives i rundskrivet om utkontraktering også vil kunne være nyttige for risikovurderingene som må gjøres i forbindelse med innleie av arbeidskraft, er et annet forhold.

Om arbeidsmiljøloven inneholder begrensninger

Finanstilsynet legger til grunn at Synegas innleie av arbeidskraft fra andre regnskapsførerselskaper reguleres av arbeidsmiljøloven § 14-13, herunder tidsbegrensningen på 12 måneder. Finanstilsynet ba i sin foreløpige rapport om selskapets vurdering av om den valgte forretningsmodellen er lovlig.

Det fremkommer av tilsvaret at regnskapsførerselskapet mener at den innleie av arbeidskraft som skjer ikke er i konflikt med reglene i arbeidsmiljøloven, og har begrunnet dette. Se etterfølgende punkt 7 om behovet for en nærmere avklaring av rekkevidden av det aktuelle unntaket i arbeidsmiljøloven som regnskapsførerselskapet har påberopt seg.

Finanstilsynet har merket seg at regnskapsførerselskapet i tilsvaret har opplyst at det vil bli vurdert om det skal ansettes flere autoriserte regnskapsførere, som i så fall tenkes utpekt som oppdragsansvarlige regnskapsførere. Ordningen med innleie av arbeidskraft vil uansett bli videreført, også innleie av oppdragsansvarlige regnskapsførere.

5 Kommunikasjon med oppdragsgiver

5.1 Orientering om hvem som er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører

I henhold til regnskapsførerloven § 6 annet ledd skal det gå frem av oppdragsavtalen hvem som er oppdragsansvarlig regnskapsfører, se også § 2 annet ledd og GRFS punkt 3.2. Bestemmelsen er ikke til hinder for at en annen person har den løpende kontakten med oppdragsgiver, men oppdragsgiver skal alltid kunne forholde seg til den som er oppdragsansvarlig regnskapsfører.

Under tilsynet ble det opplyst at oppdragsgiverne gis informasjonen om hvem som er oppdragsansvarlig regnskapsfører på avtaletidspunktet. Ved etterfølgende endringer sendes det separate endringsmeldinger til oppdragsgiver. I tillegg til navnet på oppdragsansvarlig regnskapsfører, fremkommer det av meldingen hvem oppdragsgiver skal forholde seg til (kontaktperson). I et av eksemplene på oppdragsavtale fremkommer det uttrykkelig at oppdragsgiver ikke skal ha noe direkte kontakt med oppdragsansvarlig regnskapsfører, med mindre vedkommende også er kontaktperson.

Formålet med kravet om at oppdragsgiver skal vite hvem som er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører er at oppdragsgiver til enhver tid skal kunne forholde seg til den personen som er ansvarlig for oppdraget. Dette formålet oppnås ikke når denne adgangen innskrenkes.

Det fremkommer av tilsvaret at regnskapsførerselskapet har endret innholdet i den e-posten som sendes til oppdragsgiverne slik at navnet både til oppdragsansvarlig regnskapsfører og kontaktpersonen fremkommer, og med kontaktinformasjon til begge.

5.2 Opplysning om bruken av innleid arbeidskraft

Risikoen for at en oppdragsgiver, i eventuell tvist, skulle påberope seg det forhold at regnskapsførerselskapet urettmessig har benyttet innleid arbeidskraft, må vurderes og håndteres av regnskapsførerselskapet. På anmodning fra Finanstilsynet har regnskapsførerselskapet redegjort for en vurdering knyttet til dette forholdet. Finanstilsynet tar regnskapsførerselskapets redegjørelse til etterretning.

6 Etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

6.1 Risikoklassifisering

For å sikre at riktige kundetiltak gjennomføres, må hver enkelt kunde risikoklassifiseres. Risikoklassifiseringen må ta utgangspunkt i de generelle vurderingene som er gjort i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen og deretter i konkrete forhold ved den enkelte kunde. Dersom det er høy risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering, skal rapporteringspliktige gjennomføre forsterkede kundetiltak. Tiltakene vil variere fra kunde til kunde, men vil i stor grad styres av hvilken bransje kunden opererer i. Finanstilsynet mener rapporteringspliktige må dokumentere særskilte vurderinger knyttet til kundens bransje når kunden driver virksomhet i høyrisikobransjer. Det vises særlig til hvitvaskingsloven §§ 9 første ledd, 6 og 17, samt Finanstilsynets rundskriv 8/2019, punkt 2.4. Regnskapsfører skal til enhver tid ha en oppdatert risikoklassifisering av kunden. Dette gjelder uavhengig av den risikoklassifiseringen som ble tildelt kunden på tidspunktet for avtaleinngåelsen. Det er videre sentralt at oppdragsansvarlig regnskapsfører og andre som utfører regnskapsføringsoppgaver er klar over risikoklassifiseringen, slik at oppmerksomheten rettet mot forhold som kan indikere hvitvasking eller terrorfinansiering øker.

Regnskapsførerselskapet benytter skjemaet "*Registrering av opplysninger om kunde (dok. nr. 2.4.3.3)*" i forbindelse med gjennomføring av kundetiltak og fastsettelse av risiko. I avsnittet "*Formål, risikovurdering og kundetiltak*" er det et eget felt der risikovurderingen skal fastsettes. Det finnes beskrivelse der det kan velges mellom lav, middels eller høy risiko.

Finanstilsynets kontroll avdekket at skjemaet ikke var benyttet og fylt ut som forutsatt.

Dette var ikke fanget opp av regnskapsførerselskapet. Finanstilsynet forutsetter at selskapet vurderer om internkontrollen som er etablert på hvitvaskingsområdet er tilstrekkelig.

6.2 Kundetiltak når kunden ikke er en fysisk person

Det følger av hvitvaskingsloven § 13 første og annet ledd at det skal gjennomføres kundetiltak for å dokumentere opplysninger om kunden.

Regnskapsførerselskapet benytter også for dette formålet skjemaet "*Registrering av opplysninger om kunde (dok. nr. 2.4.3.3)*" i forbindelse med gjennomføring av kundetiltak. Skjemaet inneholder felt for; "*legitimasjon av selskap*". I dette feltet er det angitt "*Firmaattest*" i tre av de kontrollerte oppdragene og "*Brreg*" på det fjerde, men firmaattester eller utskrift fra Brønnøysundregisteret forelå ikke.

I tilsvaret har regnskapsførerselskapet opplyst at rutinen er endret slik at firmaattesten blir lagret i ved oppstart i nye oppdrag. Finanstilsynet legger til grunn at

6.3 Politisk eksponert person (PEP)

Det følger av hvitvaskingsloven § 12 fjerde ledd, § 13 fjerde ledd og § 18 at det skal gjennomføres kundetiltak for å avgjøre om fysisk person er en politisk eksponert person.

Skjemaet som nevnt i pkt. 6.1 benyttes også til dette formålet. Skjemaet inneholder felt for vurdering av om oppdragsgiver faller inn under definisjonen på PEP. Det fremkommer ikke av skjemaet at denne vurderingen er gjort på noen av de kontrollerte oppdragene.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapet etablerer rutiner slik at vurdering av PEP gjennomføres og dokumenteres iht. gjeldende regelverk.

7 Behov for ytterligere vurderinger i regnskapsførerselskapet

Iverksatte tiltak

Som det fremkommer av foregående punkter har regnskapsførerselskapet i tilsvaret beskrevet tiltak som er gjennomført for å rette opp i de forhold Finanstilsynet har tatt opp i den foreløpige tilsynsrapporten og etterfølgende spørsmål. Finanstilsynet har ikke vurdert tilstrekkeligheten av tiltakene. Det avgjørende er uansett hvordan tiltakene fungerer i praksis, noe regnskapsførerselskapet må vurdere og kontrollere som ledd i den løpende risikostyringen og internkontrollen.

Denne rapporten avslutter tilsynssaken. Finanstilsynets vurdering av regnskapsførerselskapets risikostyring og internkontroll, inkludert tiltak som iverksettes for å redusere identifiserte risikoer til et akseptabelt nivå, vil skje ved et eventuelt nytt tilsyn.

Avtalegrunnlaget

Etter Finanstilsynets vurdering er det være behov for at Synega gjør en ny gjennomgang av om det foreliggende avtaleforholdet mellom Synega og andre regnskapsførerforetak gir et tilstrekkelig klart og hensiktsmessig rettslig grunnlag. De nødvendige tilleggserklæringene fra personene som utfører arbeid for Synega, innebærer at det blir et trepartsforhold som avviker fra andre situasjoner med innleie av arbeidskraft, der det er tilstrekkelig å ha et avtaleforhold til personenes arbeidsgiver. I dette tilfellet kreves det klarhet i hvilke plikter og rettigheter de fysiske personene som utfører arbeidet har overfor Synega, og hvilke plikter og rettigheter deres arbeidsgiver har overfor Synega, herunder at deres arbeidsgiver er innforstått med hva deres ansatte har forpliktet seg til overfor Synega.

Som eksempel på det siste, er plikten til å tilrettelegge for at vedkommende i praksis gis tid til å utføre det avtalte arbeidet for Synega. Et annet eksempel er at det andre regnskapsførerforetaket må være innforstått med at deres ansatte er forpliktet til å "*markedsføre firmaet [Synega] utad og selge foretakets produkter og tjenester i overensstemmelse med den firmapolitikk og verdifokusering som firmaet til enhver tid tillegger*", som er hentet fra erklæringen som de utpekte oppdragsansvarlige skal signere, og som er omtalt i punkt 3 foran.

beskrivelse av de vurderingene som ligger til grunn for forretningsmodellen, Finanstilsynet skal ikke ha en tilbakemelding på de vurderingene som gjøres. Hvis Finanstilsynet på et senere tidspunkt mener det er behov for en nærmere kontroll, vil regnskapsførerselskapet bli bedt om å redegjøre for vurderingene og sende kopi av eventuelle endrede avtaler eller erklæringer.

Forretningsmodellen

Både vurderingen av iverksatte tiltak, avtaleforholdet, begrepsbruken og lovligheten av valgte forretningsmodell forutsetter at regnskapsførerselskapet har et klart bilde av om de inngåtte avtaler innebærer utkontraktering eller innleie av arbeidskraft. Dette er av betydning både for risikovurderingene, risikohåndteringen og andre plikter knyttet til utkontraktering. Som nevnt foran legger Finanstilsynet til grunn, basert på en konkret vurdering, at den beskrevne forretningsmodellen ikke innebærer utkontraktering av virksomhet.

Finanstilsynet har merket seg regnskapsførerselskapets forståelse knyttet til de aktuelle begrensningene i arbeidsmiljøloven. Arbeidsmiljøloven forvaltes av Arbeidstilsynet, og Finanstilsynet vil vurdere om spørsmålet om lovligheten av innleie (omfang og tidsaspektet) skal forelegges denne etaten.

Dersom Arbeidstilsynets tilbakemelding avviker fra det regnskapsførerselskapet har lagt til grunn i sin vurdering, vil Finanstilsynet ta forholdet opp med regnskapsførerselskapet.

8 Oppsummering

Finanstilsynet mener at Synega under tilsynet ikke hadde utpekt oppdragsansvarlig regnskapsfører for alle regnskapsføreroppdragene på en måte som oppfyller kravet i regnskapsførerloven § 6 annet ledd, herunder at det var svakheter i kommunikasjonen med oppdragsgiver vedrørende utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsfører.

Etter Finanstilsynets syn bør Synega på nytt vurdere om de foreliggende avtalene mellom Synega og andre regnskapsførerforetak, med tilhørende erklæringer, er tilstrekkelig klare og hensiktsmessige. Det at Synega må ha et direkte avtaleforhold til den som er utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører, i tillegg til avtalen med deres arbeidsgiver, gjør at det foreligger et trepartsforhold. Dette kan avvike fra andre situasjoner der det leies inn arbeidskraft, og hvor det er tilstrekkelig at det foreligger en avtale med de innleide personenes arbeidsgivere. For Synega er det særlig viktig at arbeidsgiverne for de personene som selskapet har utpekt som oppdragsansvarlig regnskapsfører er forpliktet til å tilrettelegge for at vedkommende gis tid til å ivareta dette ansvaret. Også andre forpliktelser de personene som arbeider for Synega påtar seg, må være kjent og akseptert av deres arbeidsgivere.

Finanstilsynet skal ikke ha en tilbakemelding på de vurderingene som gjøres. Hvis Finanstilsynet på et senere tidspunkt mener det er behov for oppfølging, vil regnskapsførerselskapet bli bedt om å redegjøre for vurderingene og sende kopi av eventuelle endrede avtaler eller erklæringer.

Finanstilsynets tilsyn avdekket også enkelte svakheter i etterlevelsen av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

For Finanstilsynet

Anders Hole
seksjonssjef

Morten Reinhardt Nordeide
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.